

הגדה של פסח

Haggadah di Pesach

secondo l'uso della comunità ebraica di Roma

Realizzata da Joram Marino sulla base del testo e delle note di Rav Alfredo S. Toaff e della registrazione audio coordinata da Rav Elio Toaff.

Edizione speciale dedicata alla memoria di Amedeo Marino z.l.

Documento rilasciato sotto licenza CC BY-NC-ND - Per favore trattare questo testo con il dovuto rispetto.

Bedikat Chametz

La sera del 14 di Nissan (o del 13, se il 14 è Sabato), dopo che nelle case è stata effettuata un'accurata pulizia per togliere ogni traccia di cibo lievitato (chametz), si ricerca l'eventuale residuo di chametz alla luce di un lume a mano; per essere certi di trovarne, evitando così di recitare inutilmente la benedizione prescritta, si usa porre nelle varie stanze dell'abitazione dei frammenti di pane che verranno poi ritrovati. Prima di iniziare la ricerca si recita la seguente berachà:

ברוך אתה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְמַצּוֹתֵינוּ וְצִבּוּןֵנוּ עַל בִּיעּוּר
חַמֵּץ:

Conclusa la ricerca si avvolge con cura tutto il chametz trovato e lo si annulla con la seguente formula:

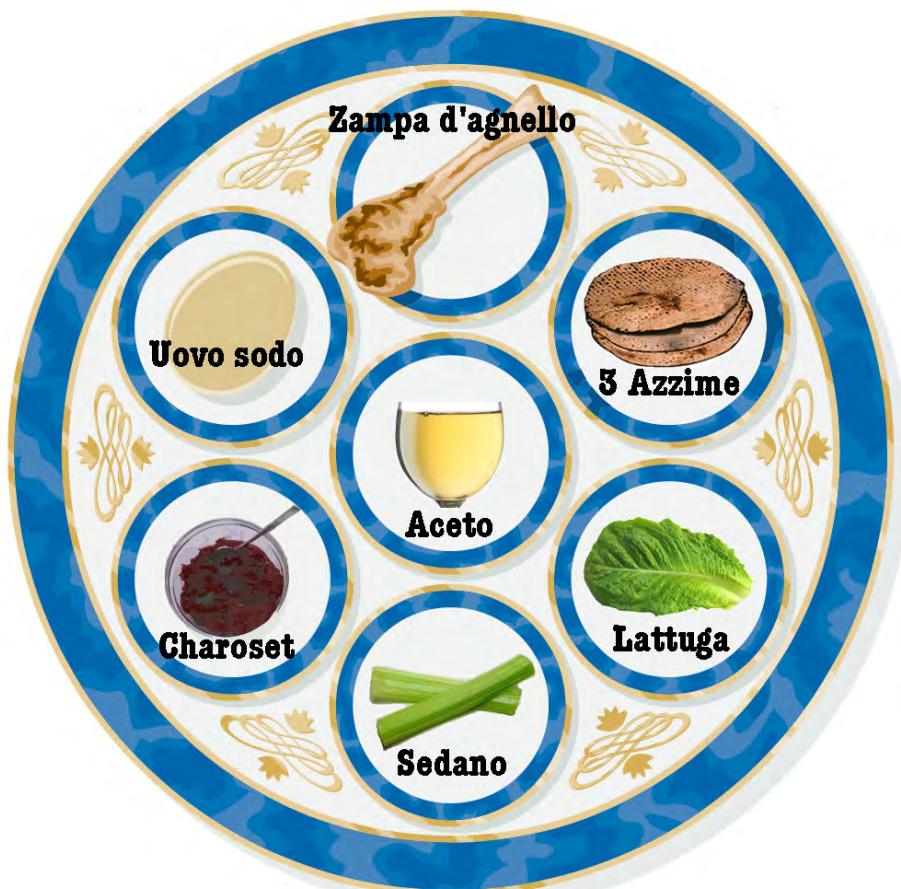
כָּל חַמֵּץ דָאֵיכָא בְּרִשׁוֹתֵי דָלָא חַמְמָתֵיה וְדָלָא בְּעַרְתֵּיה לְהָיו בְּטִיל וְחַשֵּׁיב
כַּעֲפָרָא דָאָרְעָא:

La mattina seguente, entro la quarta ora astronomica (circa le ore 10), si brucia il chametz trovato e lo si annulla nuovamente con la seguente formula:

כָּל חַמֵּץ דָאֵיכָא בְּרִשׁוֹתֵי דָחַמְמָתֵיה וְדָלָא חַמְמָתֵיה דְבָעַרְתֵּיה וְדָלָא בְּעַרְתֵּיה
לְהָיו בְּטִיל וְחַשֵּׁיב כַּעֲפָרָא דָאָרְעָא:

Il piatto del seder

Sulla tavola apparecchiata si pone un vassoio contenente 3 azzime (Shimmurim) sovrapposte e coperte, una zampetta di agnello, un uovo sodo, del charoset (composta di frutta fresca e secca), coste di sedano, foglie di lattuga o altra erba amara ed un bicchiere di aceto o succo di limone o acqua salata.

Kaddesh (consacrazione della festa)

קדש

Si riempie il primo bicchiere di vino e vi si recita il Qiddush.

Di venerdì sera (Shabbath) si recitano le parti tra parentesi tonde¹ e si comincia da qui:

יום הַשְׁבִיעִי וַיָּכֹל הַשְׁמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיָּכֹל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְׁבִיעִי
מֶלֶאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיֵּשֶׁבּוּ בַיּוֹם הַשְׁבִיעִי מֶלֶךְ מֶלֶאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיַּבְרֵר
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְׁבִיעִי וַיִּקְדְּשׁוּ אֶת יוֹם הַשְׁבִיעִי מֶלֶךְ מֶלֶאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא
אֱלֹהִים לְעֵשׂות:

Negli altri giorni si comincia da qui.

אלֹהִים מָעוֹדֵי יְהוָה מִקְרָא קָדֵשׁ אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אַתֶּם בְּמָעוֹדֵם:
סְבִרְיוּ מִרְגְּנוּ: לְפִיּוֹ

ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּא פָּרִי הַגֶּפֶן:
ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחרְ בְּנֵנוּ מֶלֶךְ עַם וּרְוָמְמָנוּ מֶלֶךְ לְשׁוֹן
וַיִּקְדְּשָׁנוּ בָמָצֹוֹתָיו וַתֵּתְנוּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָאַהֲבָה (שְׁבָתוֹת לְמִנוֹתָה וּמוֹעָדים
לְשְׁמַחָה חָגִים וּזְמָנִים לְשָׁשׁוֹן אֶת יוֹם (הַשְׁבִּית פֶּזֶה וְאֶת יוֹם) חַג הַמְצֻוֹת הַזֶּה
אֶת יוֹם טֹב מִקְרָא קָדֵשׁ פֶּזֶה זָמָן חֲרוֹתֵינוּ [בָאַהֲבָה] מִקְרָא קָדֵשׁ זָכָר
לִיצְיאַת מִצְרָיִם כִּי בְנֵנוּ בָּחרְתָּ וְאָמַתָּנוּ קָדְשָׁתָ מֶלֶךְ הָעָם (וּשְׁבָתוֹת) וּמוֹעָדים
קָדְשָׁב (בָאַהֲבָה וּבְרָצֹן) בְשְׁמַחָה וּבְשָׁשׁוֹן הַגְּמַלְתָּנוּ. ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה מִקְדְּשׁ
(הַשְׁבִּית וּוּשְׁרָאֵל וּבְזָמָנִים):

Di sabato sera (Motzé Shabbath) si aggiunge quanto segue. La prima delle due berachot si dice su un lume con stoppini doppi intrecciati:

ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּא מְאוֹרֵי הַאֲשָׁר:
ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַפְּגָדֵיל בֵּין קָדֵשׁ לְחֹזֶל. וּבֵין אוֹר לְחַשָּׁרָה.
וּבֵין וּשְׁרָאֵל לְעַמִּים. וּבֵין יוֹם הַשְׁבִּיעִי לְשָׁשָׁת וּמִי הַמְעָשָׂה. בֵּין קָדְשָׁת שְׁבָת
לְקָדְשָׁת יוֹם טֹב הַבְּדִילָת. וְאֶת יוֹם הַשְׁבִּיעִי מִשְׁשָׁת וּמִי הַמְעָשָׂה הַקָּדְשָׁת
וְהַבְּדִילָת וְהַקָּדְשָׁת אֶת עַפְתָּה וּשְׁרָאֵל בְּקָדְשָׁתָה: ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה הַפְּגָדֵיל בֵּין
קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ:

Tutti gli altri giorni si prosegue qui:

ברָרוּ אַתֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שְׁהַחֲנוּנוּ וּקְיַמְנוּ וּהְגִיעָנוּ לִזְמָן פֶּזֶה:

Si beve senza interruzioni il primo bicchiere di vino, o almeno la maggior parte del suo contenuto, adagiati sul fianco sinistro.

¹ Le parole tra parentesi quadre sono cadute in disuso; i paragrafi evidenziati da devono essere recitati anche da chi è impossibilitato a svolgere tutto il seder.

Uрхатз (lavare)

וְרֹחֶץ

Si lavano le mani senza recitare alcuna benedizione. In segno di libertà si usa portare l'occorrente per lavare le mani al posto di ciascun commensale. In alcune famiglie solo il capo famiglia lava le mani.

כְּרָפֵס (sedano)

כְּרָפֵס

Tutti i commensali prendono un pezzo di sedano, lo intingono nell'aceto o nell'acqua salata o nel limone e lo mangiano dopo aver recitato la berachà:

ברוך אתה ייְהוָה נָמָת מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּךְ פָּרִי הַאֲדָמָה:

יאחטז (dividere)

יְחִצָּה

Il capo famiglia divide la seconda azzima, quella centrale, in due parti. La parte più piccola viene nuovamente messa tra le altre due; quella più grande viene avvolta in un tovagliolo o messa sotto la tovaglia per essere utilizzata più tardi, alla fine del pasto, come afikomen.

מַגְהִיד (narratore)

מַגְהִיד

Si riempie il secondo bicchiere di vino, si scoprono le azzime, si tolgono l'uovo e la zampa di agnello dal vassoio e, sollevando questo, si inizia la lettura:

◊ הָא לְחִמָּא עַנְיָא דַי אֲכַלְוּ אֶבְהָתָנָא בָּאֲרָעָא דְמִצְרָיִם. כָּל-דְּכָפִיּוּ יִתְהִיכְתּוּ
וַיְכֹל, כָּל-דְּצָרִיהּ יִתְהִיכְתּוּ וַיְפַסֵּחַ. הַשְׁתָּא הַכָּא, לְשָׁנָה הַבָּא בָּאֲרָעָא דְיִשְׂרָאֵל
הַשְׁתָּא הַכָּא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבָּא בָּאֲרָעָא דְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי חֶרְוִין.

Si toglie il vassoio dalla tavola ed il più piccolo pone le seguenti domande:

◊ מַה גַּנְשְׁתָּגָה פְּלִילָה הַזָּה מִכְלָה פְּלִילָות, שְׁבָכָל הַלִּילָות [איו] אָנוּ
מִתְבְּלִינוּ אֲפִילוּ פָעֵם אַחַת, וּמִלִּילָה הַזָּה שְׁתִי פָעָמִים. שְׁבָכָל הַלִּילָות אָנוּ
אֲוֹכְלִינוּ חַמָּא אוֹ מַצָּה, וּמִלִּילָה הַזָּה כָּלּוּ מַצָּה. שְׁבָכָל הַלִּילָות אָנוּ אֲוֹכְלִינוּ
שָׁאָר יְרֻקּוֹת, וּמִלִּילָה הַזָּה כָּלּוּ מַרְורָה. שְׁבָכָל הַלִּילָות אָנוּ אֲוֹכְלִינוּ בֵּין יוֹשְׁבִינוּ
וּבֵין מִסּוּבִינוּ, וּמִלִּילָה הַזָּה כָּלָנוּ מִסּוּבִינוּ:

Si rimette il vassoio sulla tavola con le azzime scoperte.

◊ עַבְדִּים הַיְנוּ לְפַרְעָה בְּמִצְרָיִם, וַיֹּצִיאָנוּ ייְהוָה נָמָת בִּיד חִזְקָה
וּבִזְרֹעַ נְטוּחָה וְאַלְוָה לְאַהֲזִיא הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבֹתֵינוּ מִמְּצָרָיִם, עַדְיוּ
אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְּנֵינוּ מִשְׁעַבְדִּים הַיְנוּ לְפַרְעָה בְּמִצְרָיִם, וְאַפְּילוּ כָּלָנוּ חַקְמִים
כָּלָנוּ בְּבּוֹנִים כָּלָנוּ יוֹדָעִים אֶת הַתּוֹרָה, מַצָּה עֲלֵינוּ לְסִפְר בִּיצְיאַת מִצְרָיִם,
וְכָל הַמְּרֻבָּה לְסִפְר בִּיצְיאַת מִצְרָיִם פָּרִי זֶה מִשְׁבָּח:

מְעַשָּׁה בְּרֵבִי אֶלְيָזָר וְרֵבִי יְהוֹשָׁעׁ וְרֵבִי אֶלְעָזָר בּוֹ עֲזָרִיה וְרֵבִי עֲקִיבָא וְרֵבִי טְרֵפָן שְׁהִיו מַסְבֵּין בְּבָנֵי בְּרֵק, וְקַיּו מִסְפָּרִים בִּיצְיאת מִצְרָיִם כֹּל אֶתְכָּו הַלִּילָה עַד שְׁבָאוֹ תַּלְמִידִים וְאָמְרוּ לָהֶם רְבָותֵינוּ הָגִיעַ זָמָן קְרִיאת שָׁמָעַ שֶׁל שְׁחָרִית:

אמר רב כי אלעזר בו עזירה, ברבי אני כבוי שבעים שנה ולא זכיתי שמת אמר יציאת מצרים בليلות, עד שדרךה בן זומא, שנאמר למען תזכור את יום הארץ בארץ מצרים כל ימי חי,ימי פיש הימים, כל ימי חי הילות, וחכמים אומרים ימי חי העולם פזה, כל ימי חי להביא לימות הפסחים: ברור פמקום ברור הוא, ברור שנותנו תורה לעמוישראל, ברור הוא, כן גדר ארבעה בנים דברה תורה, אחד פכם, ואחד רשות, ואחד תפם, ואחד שאינו יודע לשאל:

חייב מה הוא אומר, מה קדדות ומחקרים ומספריטים אפשר צוה י אל הינו אמרתכם, אף אתה אמר לו כתובות הפסח אין מפטירין אחר הפסח, אפיקומן:

רשע מה הוא אומר, מה העבודה זאת לכם, لكم ולא לנו, ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר, אף אתה פקחה את שבי ואמר לו, בעבר זה עשה י לי באתני ממצרים, לי ולא לנו, ואלו היה שם לא היה נגאל: תפם מה הוא אומר, מה זאת, ואמרת אלוי בחוזק יד הוציאנו י ממצרים מבית עבדים:

ושאיינו יודע לשאל את פתח לו, שנאמר, והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבר זה עשה י לי באתני ממצרים: יכול מרראש חדש, תלמוד לומר ביום ההוא, אי ביום ההוא יכול מבעוד יומ, תלמוד לומר בעבר זה, בעבר זה לא אמרתי אלא בשעה שמאה ומרור מנהים לפניה:

☆ **מִתְחָלָה עֻזְבִּי עַבּוֹדָה זָרָה קִיּוֹ אֶבְוֹתֵינוּ, וְעַכְשִׁיו קָרְבָּנוּ הַפְּקָדָם לְעַבּוֹדָתָנוּ, שְׁנָאָמָר, וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁעׁ אֶל כָּל הָעָם כִּי אָמָר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה יְהוָה יְהוָה, בַּעֲבָר הַנָּהָר יָשַׁבְוּ אֶבְוֹתֵיכֶם מַעֲלָם, תַּרְחָ אָבִי אֶבְרָהָם וְאָבִי בָּחָור, וַיַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים אֶחָרִים:**

ואכן את אביכם את אברם מעבר הנهر ואלהו אותו בכל ארץ נגעו, ארבה את זרעו, ואיתן לו את יצחק, ואיתן ליצחק את יעקב ואת עשו, ואיתן לעשו את הר שער לרשעת אותו, ויעקב ובניו ירדו מצרים:

**בְּרוֹךְ שׁוֹמֵר פֶּתַחְתָּו לִישְׂרָאֵל, בְּרוֹךְ הוּא, שֶׁהַקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא מִמְשִׁיב אֶת
פְּקָא, לְעֵשֹׂות כַּמָּה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּבָרִית בֵּין הַבָּטָרִים, שֶׁבָּאָמַר,
וַיֹּאמֶר לְאַבְרָהָם יְדֻעַ תְּדֻעַ כִּי גַּר יְהִי זָרָעָה בָּאָרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדָּוּ וְעַבְדָּוּ אֶתְכֶם
אֶרְבָּעָה מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ ذָן אָנָכִי וְאַחֲרִי כֵּן יֵצָא בְּרִכּוֹשָׁ
גָּדוֹל:**

Si coprono le azzime e si alza il bicchiere del vino.

**וְהִיא שָׁעַמְדָה לְאַבּוֹתֵינוּ וּלֻנוּ, שֶׁלֹּא אָחָד בְּלִבְדֵּי עַמְּד עַלְינוּ לְכָלּוֹתֵנוּ, אֶלָּא
שֶׁבְּכָל דָּוֶר וְדָוֶר עַמְּדִים עַלְינוּ לְכָלּוֹתֵנוּ, וַיַּקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא מַזְאִלְנוּ מִזְדָּם:**

Si posa sul tavolo il bicchiere del vino.

**צָא וְלִמְדֵד מַה בְּקָשׁ לְבָוֹהָרָמִי לְעֵשֹׂות לִיעַקְבָּר אֲבִינוּ, שְׁפָרָעוּה לֹא גִּזְרָה אֶלָּא
עַל הַזְּכָרִים וּלְבָוֹהָרָמִי לְעַקְרָר אֶת הַכֶּל שֶׁבָּאָמַר: אָרָמִי אָבִי וְיַרְדָּ
מַצְרִים מִהְוָרָה וְיַגְרָר שְׁם בְּמַתִּי מַעַט, וַיְהִי שְׁם לְגֻוי גָּדוֹל עַצּוּם וּרְבָּה:**

**וַיַּרְדָּ מַצְרִים הָנוּס עַל פִּי הַדָּבָר: וַיַּגְרָר שְׁם מַלְמָד שֶׁלֹּא יַרְדָּ לְהַשְׁתַּקְעָ אֶלָּא
לְגַזְוָר שְׁמָ, שֶׁבָּאָמַר, וַיֹּאמְרוּ אֶל פָּרָעוּה לְגַזְוָר בָּאָרֶץ בָּאָנוּ כִּי אִי מְרַעָה לְצָאוֹ
אֲשֶׁר לְעַבְדֵיכֶנּוּ כִּי כְּבָד הַרְעָב בָּאָרֶץ כְּנָעוֹ, וְעַתָּה יִשְׁבָּוּ נָא עַבְדֵיכֶנּוּ בָּאָרֶץ גְּשָׁוֹ:**

**בְּמַתִּי מַעַט כַּמָּה שֶׁבָּאָמַר, בְּשַׁבְּעִים נִפְשָׁרְוּ אֶבּוֹתֵיכֶת מַצְרִים הַעֲתָה שְׁמָרָ
וְאַלְהָיָה כְּכֹזְכָּבָי הַשָּׁמְמִים לְרֹבָּה:**

**וַיְהִי שְׁמָ לְגֻוי גָּדוֹל מַלְמָד שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל מִצְנִים שְׁמָ לְגֻוי גָּדוֹל עַצּוּם כַּמָּה
שֶׁבָּאָמַר, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיַּשְׁרְצּוּ וַיַּרְבּוּ וַיַּעֲצְמוּ בָּמָאָד מַאֲד וַתִּמְלָא הָאָרֶץ
אֶתְכֶם:**

**וַיַּרְבָּה כַּמָּה שֶׁבָּאָמַר, רַבְבָּה כִּצְמָח הַשְּׁדָה נִתְמָה וַתִּרְבְּי וַתִּגְדְּלַי וַתִּבְזְאַי בְּעֵדי
עַדְיִים שְׁדִים בְּכָנוּ וַשְּׁעָרָה צְפָם וְאַתְּ עַרְוָם וְעַרְיוֹה:**

וַיַּרְעַז אֶתְכֶנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲפֹנוּ וַיַּתְּנוּ עַלְינוּ עַבְזָה קָשָׁה:

**וַיַּרְעַז אֶתְכֶנוּ הַמִּצְרִים - כַּמָּה שֶׁבָּאָמַר, הַבָּה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֹּוּ יְרַבָּה וְקִיהָ כִּי
תִּקְרַאֲבָה מַלְחָמָה וַיְנַסֵּף גַּם הַוָּא עַל שׂוֹנְאֵינוּ וַיְגַלְּחֵם בָּנוּ וַיְעַלֵּה מִן הָאָרֶץ:**

**וַיַּעֲפֹנוּ - כַּמָּה שֶׁבָּאָמַר, וַיִּשְׁיָמְנוּ עַלְיוֹ שְׁרֵי מִסּוּם לְמַעַן עֲבֹתוֹ בְּסַבְלֹתָם וַיַּבְנָו
עָרִי מִסּוּנָות לְפָרָעוּה אֶת פְּתַم וְאֶת רַעְמָסָס:**

**וַיַּבְנָו עַלְינוּ עַבְזָה קָשָׁה - כַּמָּה שֶׁבָּאָמַר, וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרִים אֶת בָּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּפָרָעוּה:**

**ונצעק אל יי אֱלֹהִי אֲבֹתֵינוּ וַיְשִׁמְעֵנוּ אֶת קָלֵנוּ וַיַּרְא אֶת עֲבִינוּ וְאֶת עַמָּלֵנוּ
וְאֶת לְחִצָּנוּ:**

**ונצעק אל יי אֱלֹהִי אֲבֹתֵינוּ - כַּמָּה שֹׁנְאָמָר וַיְהִי בִּימִים קָרְבִּים קָהֵם וַיִּמְתַּח
מַלְּה מִצְרָיִם וְיָאַחֲזֵ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַעֲבָדָה וַיַּצְאֵ, וְתַּעַל שׁוֹעַטְתָּם אֶל
הָאֱלֹהִים מִן הַעֲבָדָה:**

**וַיְשִׁמְעֵנוּ אֶת קָלֵנוּ - כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, וַיְשִׁמְעֵ אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיַּכְרֵךְ
אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתָנוּ אֶת אֲבֹרְכָם אֶת יַצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב:**

**וַיַּרְא אֶת עֲבִינוּ - זוֹ פְּרִישָׁת דָּרָה אֶרְאָ, כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים:**

**וְאֶת עַמָּלֵנוּ - אֵלֶּה הַבְּנִים, כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, כֹּל הַבָּן הַיּוֹלֵד הַיָּאָרֶה תְּשִׁלְיכָהוּ
וְכֹל הַבָּת תְּחִיוֹ:**

**וְאֶת לְחִצָּנוּ - זה פְּדָמָק, כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלְּמַץ אֲשֶׁר מִצְרָיִם
לוֹחָצִים אֹתוֹם:**

**וַיַּצְיָאָנוּ יי מִמִּצְרָיִם, בָּיִד חִזְקָה, וּבָזֶרֶע נְטוּיָה, וּבָמְרָא גְּדוֹלָה, וּבָאַתּוֹת,
וּבְמִפְתִּיחָה:**

**וַיַּצְיָאָנוּ יי מִמִּצְרָיִם - לֹא עַל יְדֵי מְלָאָה, וְלֹא עַל יְדֵי שָׁרֶף, וְלֹא עַל יְדֵי
שְׁלִיחָה, אֶלָּא הַקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכֻבּוֹד וּבְעָצְמוֹ: שֹׁנְאָמָר, וְעַבְרָתִי בָּאָרֶץ
מִצְרָיִם בְּלִילָה בָּזָה וְהַכִּיתִי כָּל בְּכֹור בָּאָרֶץ מִצְרָיִם מִאָדָם וְעַד בְּהַמָּה וּבְכָל
אֱלֹהִים מִצְרָיִם אֲשֶׁר שְׁפָטִים אֲנִי יי: וְעַבְרָתִי בָּאָרֶץ מִצְרָיִם, אֲנִי וְלֹא מְלָאָה,
וְהַכִּיתִי כָּל בְּכֹור, אֲנִי וְלֹא שָׁרֶף, וּבְכָל אֱלֹהִים מִצְרָיִם אֲשֶׁר שְׁפָטִים, אֲנִי וְלֹא
שְׁלִיחָה, אֲנִי יי, אֲנִי הוּא וְלֹא אֶחָר:**

**בָּיִד חִזְקָה - זוֹ פְּדָבָר. כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, הַגָּה יְד יי הַזֶּה בָּמְקוֹנָה אֲשֶׁר בְּשָׁדָה
בְּסָוסִים בְּחֻמּוֹרִים בְּגַמְלִים בְּבָקָר וּבְצָאן דָּבָר כְּבָד מָאֵד:**

**וּבָזֶרֶע נְטוּיָה - זוֹ פְּחָרָב. כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, וְמַרְבּוֹ שְׁלוֹפָה בָּיִדְךָ נְטוּיָה עַל
יְרוֹשָׁלַיִם:**

**וּבָמְרָא גְּדוֹלָה - זוֹ גָּלֵי שְׁכִינָה. כַּמָּה שֹׁנְאָמָר, אוֹ הַנֶּסֶה אֱלֹהִים לְבָא לְקַחַת
לוֹ גּוֹי מִקְרָב גּוֹי בְּמִסּוֹת בָּאָתָה וּבְמִפְתִּיחָה וּבְמִלְחָמָה וּבָיִד חִזְקָה וּבָזֶרֶע
נְטוּיָה וּבְמְרָאִים גְּדוֹלִים כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לְכֶם יי אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרָיִם לְעִינֵיכֶם:**

ובאותת - זה הפטה. כמה שגא אמר, את הפטה הזו תקח בידך אֲשֶׁר
תעשָׂה בזאת האותת:

ובמוצפים - זה הדבר. כמה שגא אמר, ונתקתי מופטים בשמות וברא זם,
יאש, ותמרות עשן: דבר אחר, ביד חזקה - שיטים, ובזרע נטעה - שיטים,
ובמרא גדול - שיטים, ובאותות - שיטים, ובמוצפים - שיטים:

אלן עשר מכות שהביא הקדוש ברווח הוא על המצרים במצרים. ואלו הן:

Si versa un po' di vino da un bicchiere per ogni piaga che colpì gli Egiziani, si versa una sola volta per Arbè e Choshech e si svuota il rimanente vino nel bicchiere per Makat bechorot.

זם	צפרדע	כפאים	ערוב	דבר
שחין	ברד	ארבה	חשה	מקת בכורות

 רבי יהודה קיה נוטנו בהם ספנינים: ז"ה עד"ש בא"מ"ב:

רבי יוסי הגלילי אומר מפניו אתה אומר שלקו המצרים במצרים עשר
מכות, ועל הים לקו חמישים מכות. למצרים מה הוא אומר, ויאמרו
הפרטמים אל פרעה אצבע אליהם היא, ועל הים מה הוא אומר, וירא
ישראל את היד הגדולה אשר עשה בו למצרים ויראו העם את זו ויאמינו בזאת
ובמשה עבדו:

כמה לך באצבע עשר מכות, אמר מעטה למצרים לך עשר מכות, ועל
הים לך חמישים מכות:

רבי אליעזר אומר, מפני שקל מכה ומכה שהביא הקדוש ברווח הוא על
המצרים למצרים היתה של ארבע מכות. שגא אמר, ישלח בם חرون אף
עבירה, צעם, יצאה, משלחת מלacky רעים. עבירה אחת, צעם שיטים, יצאה
שלש, משלחת מלacky רעים ארבע, אמר מעטה למצרים לך ארבעים
מכות, ועל הים לך מאתיים מכות:

רבי עקיבא אומר, מפני שקל מכה ומכה שהביא הקדוש ברווח הוא על
המצרים למצרים היתה של חמיש מכות. שגא אמר, ישלח בם חרון אף,
עבירה, צעם, יצאה, משלחת מלacky רעים. חרון אף אחת, עבירה שיטים,
צעם שלש, יצאה ארבע, משלחת מלacky רעים חמיש, אמר מעטה,
 למצרים לך חמישים מכות, ועל הים לך מאתיים וחמשים מכות:

כִּפְתָּחָה מְעֻלֹּות טוֹבֹת לְפָקוּם עַלְינוּ:

אֲלֹו הַזָּצִיאָנוּ מִפְּצִירִים, וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְלֹא עָשָׂה בְּאֱלֹהִים.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו עָשָׂה בְּאֱלֹהִים, וְלֹא הָרַג בְּכֹרִים.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו הָרַג בְּכֹרִים, וְלֹא נִתְּנוּ לָנוּ אֶת מִמּוֹנָם.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו נִתְּנוּ לָנוּ אֶת מִמּוֹנָם, וְלֹא קָרְבָּעַ לָנוּ אֶת פְּנֵים.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו קָרְבָּעַ לָנוּ אֶת פְּנֵים, וְלֹא הָעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוּ בְּחֶרְבָּה.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו הָעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוּ בְּחֶרְבָּה, וְלֹא שָׁקַע צְרִינוּ בְּתוֹכוּ.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו שָׁקַע צְרִינוּ בְּתוֹכוּ, וְלֹא סִפְקָצְרִינוּ בְּמַדְבָּר אֶרְבָּעִים שָׁנָה.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו סִפְקָצְרִינוּ בְּמַדְבָּר אֶרְבָּעִים שָׁנָה, וְלֹא הָאֲכִילָנוּ אֶת פְּנָוּ.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו הָאֲכִילָנוּ אֶת פְּנָוּ, וְלֹא נִתְּנוּ לָנוּ אֶת הַשְּׁבָתָה.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו נִתְּנוּ לָנוּ אֶת הַשְּׁבָתָה, וְלֹא קָרְבָּנוּ לִפְנֵי הַר סִינֵּי.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו קָרְבָּנוּ לִפְנֵי הַר סִינֵּי, וְלֹא נִתְּנוּ לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו נִתְּנוּ לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְלֹא הַכְּנִיסָנוּ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
דִּינָנוּ:

אֲלֹו הַכְּנִיסָנוּ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.
דִּינָנוּ:

עַל אַחַת כִּפְתָּחָה וְכִפְתָּחָה כְּפֹולָה וּמְכֹפֶלֶת לְפָקוּם עַלְינוּ, שַׁהֲזָצִיאָנוּ
מִפְּצִירִים, עָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, עָשָׂה בְּאֱלֹהִים, הָרַג בְּכֹרִים, נִתְּנוּ לָנוּ אֶת
מִמּוֹנָם, קָרְבָּעַ לָנוּ אֶת פְּנֵים, הָעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוּ בְּחֶרְבָּה, שָׁקַע צְרִינוּ בְּתוֹכוּ, סִפְקָצְרִינוּ
בְּמַדְבָּר אֶרְבָּעִים שָׁנָה, הָאֲכִילָנוּ אֶת פְּנָוּ, נִתְּנוּ לָנוּ אֶת הַשְּׁבָתָה, קָרְבָּנוּ
לִפְנֵי הַר סִינֵּי, נִתְּנוּ לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, הַכְּנִיסָנוּ לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית
הַבְּחִירָה לְכִפְרָעָל כָּל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

רַבּוּ גַּמְלִיאֵל הִיא אָמֵר כָּל מִ שְׁלָא אָמֵר שְׁלוֹשָׁה דְּבָרִים אֲלֹו בְּפֶסַח לֹא
יֵצֵא יְדִי חֹבֶתָו וְאֲלֹו הוּא **פֶּסַח מַצָּה וּמַרוֹר**

[Rabban Gamliel soleva dire: non adempie al proprio dovere di Pesach chi non pronuncia queste tre parole: **Pesach, Matzà e Maror.**]

☆ פֶּסַח שְׁקִיעָה אֲבוֹתֵינוּ אָכְלִים בָּזְמָנוּ שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קִים עַל שֻׂם מָה? עַל שֻׂם שְׁפֵסַח הַקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם שְׁנָאָמָר: וְאָמַרְתָּם זֶבֶחַ פֶּסַח הָוּא לְיַיִן אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרָיִם בְּנֶגֶף אֶת מִצְרָיִם וְאֶת בְּתֵיֵינוּ הָצִיל וַיָּקֹד הַעַם וַיְשַׁתְּחִווּ:

[L'agnello che i nostri padri mangiavano al tempo del Santuario, perché lo mangiavano? perché il Santo, Benedetto Egli sia, passò oltre le case dei nostri padri in Egitto come è detto (Es XII,27): "Voi direte: -è questo il sacrificio pasquale (Pesach) in onore del S. che passò oltre (pasach) le case dei figli di Israele allorquando colpì a morte gli egiziani e salvò le nostre dimore- e il popolo si inchinò e si prostrò".]

Si prende in mano l'azzima dicendo:

☆ מְצָה זוּ שָׁאנוּ אָכְלִים עַל שֻׂם מָה? עַל שֻׂם שְׁלָא הַסְּפִיק בְּאַקְמַן נְשָׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיא עד שְׁנָגֵלָה עַלְיָהּ מֶלֶךְ מֶלֶכִים הַקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא אֲגָאָלָם מִינְד שְׁנָאָמָר: וַיָּאִפוּ אֶת הַבָּצָק אֲשֶׁר הָזִיאוּ מִמִּצְרָיִם עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חֲמַץ כִּי גָּרְשָׂו מִמִּצְרָיִם וְלֹא יָכֹלָו לְהַתְמִימָהָמָה וְגַם צְדָה לֹא עָשָׂו לָהֶם:

[Quest'azzima che noi mangiamo, perché la mangiamo? Perché la pasta dei nostri padri non ebbe tempo di lievitare poiché il Re dei re, il Santo, benedetto Egli sia, si manifestò loro e li liberò subito, come è detto (Es XII,39): "Fecero cuocere la pasta che avevano portato via dall'Egitto facendone focacce azzime, non essendo lievitata in quanto erano stati cacciati in fretta dall'Egitto e non avevano potuto attendere che lievitasse né d'altra parte possedevano altra scorta di provviste".]

Si prende in mano l'erba amara dicendo:

☆ מְרוֹר זֶה שָׁאנוּ אָכְלִים עַל שֻׂם מָה? עַל שֻׂם שְׁמַרְרוּ בְּמִצְרָיִם אֶת פִּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם שְׁנָאָמָר: וַיִּמְרְרוּ אֶת פִּיּוּם בְּעֵבֶד קָשָׁה בְּחָמֵר וּבְלִבְנִים וּבְכָל עֵבֶד בְּשָׁדָה אֵת כָּל עֵבֶד תִּמְמָד אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפַרְהָה:

[Quest'erba amara che noi mangiamo, perché la mangiamo? Perché gli egiziani amareggiarono la vita dei nostri padri in Egitto come è detto (Es I,14): "Amareggiarono la loro vita con duri lavori di creta e mattoni e tutti i lavori di campagna ed ogni altro genere di lavoro con durezza".]

בְּכָל דָּוֶר וְדָוֶר חִיב אָדָם לְהַרְאֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאֵלֹו הוּא יֵצֵא מִמִּצְרָיִם שְׁנָאָמָר: וְהַגְּדָתָ לְבָנֶךָ בַּיּוֹם הַהוּא לְאָמֵר בְּעֵבֶור זֶה עָשָׂה יְיָ לֵי בְּצָאתִי מִמִּצְרָיִם שֶׁלֹּא אָת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִבְדֵּקָל הַקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶלָּא אֶל אָתָנוּ גָּאֵל עַמּוּם שְׁנָאָמָר: וְאָתָנוּ הָזִיא מִשְׁם לְמַעַן קְבִיא אֲתָנוּ לִתְתַּת לְנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

לְפִיכָּךְ אַנַּחֲנוּ חֶבְיוֹם לְהֻזֹּות לְהַלֵּל לְשָׁבֵח לְפָאָר לְרוֹמָם לְהַדָּר וּלְקַדְשָׁת
[וְלִקְלִיטָה] לְמַיְ שָׁעֵשָׂה לְאֶבֶוּתֵינוּ וְלֹכְנוּ אֶת כָּל הַגְּסִים קָאַלְוּ הַזְּצִיאָנוּ מִעֲבָדֹת
לְחִרְוֹת וּמִשְׁעָבֹוד לְגַאוֹּלה וּמִגְּזֹון לְשָׁמֶחָה וּמִאָבֶל לַיּוֹם טֹוב וּמִאָפְלָה לְאָוֹר
גָּדוֹל וּנוֹאָמֵר לְפָנָיו הַלְּלִיָּה:

Si posa sul tavolo il bicchiere del vino.

☆ הַלְּלִיָּה הַלְּלִי עַבְדִּי יְהִי הַלְּלִי אֶת שְׁמָךְ יְהִי שְׁמָךְ מִבָּרוֹה. מַעַתָּה וְעַד
עוֹלָם: מִפְּזִרְחָה שָׁמֶשׁ עַד מִבָּאוֹן. מְהַלֵּל שְׁמָךְ רַם עַל כָּל גּוֹיִם יְהִי. עַל הַשָּׁמִים
כְּבָזָדָן: מַי כִּי אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבֵּה לְשָׁבָת: הַמְּשִׁפְילֵי לְרָאֹת בָּשָׁמִים וּבָאָרֶץ:
מַקִּימִי מַעֲפֵר ذָל. מַאֲשִׁפְתֵּת יְרִים אָבִיוֹן: לְהַזְּשִׁיבֵי עַם בְּדִיבִים. עַם בְּדִיבִי עַמּוֹ:
מוֹשִׁיבֵי עֲקָרֶת הַבַּיִת. אָם הַבְּנִים שָׁמֶחָה. הַלְּלִיָּה:

☆ בְּצָאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. בֵּית יַעֲקֹב מִעֵם לֵיעֵד: הִיְתָה יְהוָה לְקַדְשָׁנוּ
וּשְׂרָאֵל מִמְּשִׁלוֹתֵינוּ: הַיּוּ רָאָה וַיְנַסֵּס פִּירְזָן וַיַּסֵּב לְאַחֲרָיו: הַבָּרִים בַּקְדָּשׁ כְּאַלְיִם.
גְּבֻעוֹת כְּבָנֵי צָאן: מַה לְכָה הַיּוּ כִּי תְּנֻנוּס. פִּירְזָן תַּסְבֵּל לְאַחֲרָיו: הַבָּרִים תַּרְקָדְשׁ
כְּאַלְיִם. גְּבֻעוֹת כְּבָנֵי צָאן: מַלְפִּינִי אָדוֹן חֹלֵי אָרֶץ. מַלְפִּינִי אָלוֹהָה יַעֲקֹב: הַהֲפִיכִי
הַצּוֹר אֲגַם קְיִם. חַלְמִישׁ לְמַעַינָנוּ מִים:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

☆ בָּרוּךְ אַתָּה יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גָּאַלְנוּ וּגְאַל אֶת אֶבֶוּתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם וְהִגִּיעָנוּ הַלִּילָה הַזָּה לְאַכְלָבָן מִזָּה וּמְרוֹר כֵּן יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵינוּ
אֶבֶוּתֵינוּ הַגִּיעָנוּ לְמוֹעֵדים וּלְרִגְלִים אֶחָרִים הַבָּאִים לְקַרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם שְׁמָחִים
בְּבָנֵינוּ עִירָה וּשְׁשִׁים בְּעַבּוֹדָתָה וּנְאַכְלָל שְׁם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר יָגַע
דָּם עַל קַרְבָּן מִזְבְּחָה לְרָצֹן וּנוֹדָה לְכָה שִׁיר חֶדֶשׁ עַל גָּאַלָּתָנוּ וּעַל פְּדוּתָנוּ
בְּפִשְׁנָנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהָוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

Si beve il secondo bicchiere di vino.

Rohzah

☆ רָחָץ

Tutti i commensali si lavano le mani, versando tre volte l'acqua prima sulla mano destra e poi sulla mano sinistra, e recitano questa benedizione:

ברוך אתה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְּמִזְוֹתֵינוּ וְזַבְחוּנוּ עַל נְטִילָת
ידים:

E' proibita qualsiasi interruzione, verbale o di altro genere, dopo essersi lavati le mani e prima di aver mangiato l'azzima.

Mozzì mazzà**מוציא מצה**

Il capo famiglia prende l'azzima superiore e quella di mezzo, che era stata già divisa, e dice sulla prima la seguente benedizione:

ברורו איתה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לְחֵם מִן הָאָרֶץ:

e sulla seconda:

**ברורו איתה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְמִצּוֹתֵינוּ וְצַבָּנוּ עַל אֲכִילָת
מצה:**

porgere quindi un pezzo di ciascuna delle due ai commensali che le mangiano insieme, adagiati sul fianco sinistro. Secondo la maggior parte degli usi non si intinge l'azzima nel sale.

Maròr**מרור**

Si intinge un po' di erba amara nel charoset e mangiadola si dice:

**ברורו איתה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְמִצּוֹתֵינוּ וְצַבָּנוּ עַל אֲכִילָת
מרור:**

Korech**פורה**

Si distribuisce poi ai commensali un pezzo della terza azzima, avvolta in erba amara ed intinta nel charoset e prima di mangiarla si dice:

**זכור למקדש כהילל הזקן שהיה כורכו ואוכלו בבת אחת לקים מה שגנאמך:
על מצות ומרורים יאכלוהו:**

[In memoria del Santuario, come faceva Hillel il vecchio che avvolgeva e mangiava tutto insieme per osservare alla lettera la prescrizione del testo (Es. XII,8): "Con azzime ed erbe amare lo mangeranno (l'agnello pasquale)"]

Shulchan orech**שלחו עירך**

Si cena con gioia.

Alcuni usano mangiare le pietanze di carne adagiandosi sul fianco sinistro. Non bisogna prolungare troppo la cena perché si deve mangiare l'afikomen prima delle metà della notte.

Tzafun**צְפֻנָּה**

Terminato il pasto, ciascuno mangia un pezzo della mezza azzima, già serbata come Afikomen, in memoria dell'agnello pasquale dopo il quale era proibito mangiare altro cibo fino al giorno seguente e, prima di mangiarla, recita la formula:

זכור לְקָרְבָּנוּ פֶּסַח הַגְּאַכֵּל עַל הַשְׁבָעָה:

[In memoria del sacrificio pasquale che si mangiava quando si era sazi.]

Barèch**בָּרוּךְ**

Ci si lavano le mani senza dire benedizione, si riempie il terzo bicchiere di vino e si recita la benedizione del pasto.

שיר הפעלות. בשוב יי' את שיבת ציון חיינו כחלמים: אֶז וְמִלְאָ שְׁחָק פִּינוּ וְלִשְׂוֹגְנוּ רֶבֶה. אֶז וְאָמְרוּ בְגֹויִם הַגְּדִיל יי' לְעֵשָׂות עִם אֱלֹהִים: הַגְּדִיל יי' לְעֵשָׂות עַפְנוּ חַיָּנוּ שְׁמָחִים: שָׂוְבָה יי' אֶת שְׁבִיתֵנוּ פְּאַפִּיקִים בְּנֶגֶב: הַזְּרָעִים בְּדָמָעָה בָּרֶבֶה וְקִצְרָא: קָלוֹר יְלֹר וּבְכָה נִשְׁאָ מִשְׁה הַזְּרָעָ בָּא יָבָא בָּרֶבֶה. נִשְׁא אַלְמָתִיו: תְּהִלָּת יי' יְדַבֵּר פִּי וְנִבְרָה כָּל בָּשָׂר שֶׁם קְדוּשָׁו לְעוֹלָם וְעַד: וְאַנְחָנוּ נִבְרָה יְהָ מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְּלִיָּה: הַזְּדֹו לְיַיְיָ כִּי טֹב. כִּי לְעוֹלָם מִסְדוֹ: מַי יְמַלֵּל גַּבּוֹרֹת יי' יְשַׁמְּיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ:

Se ci sono più di 3 persone a tavola si inizia con:

רבומי נבראה:

וְהִי שֵׁם יי' מִבְרָה מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

בְּרִשְׁוֹת מֶרְנוּ וּרְבָנוּ וּרְבָותִי נִבְרָר (אֱלֹהִינוּ) שְׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָוּ:

בָּרוּךְ (אֱלֹהִינוּ) שְׁאַכְלָנוּ מִשְׁלָוּ וּבְטוּבוֹ הַגְּדוֹלָה חַיָּנוּ בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ:

fin qui.

ברוך אתה יי' אלָהִינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַזְו אֶת הָעוֹלָם בְּלֹו. בְּטוּבוֹ בְּחוֹן בְּחֶסֶד וּבְרָחֶםִים. הַזְו נוֹתָנוּ לְחֵם לְכָל בָּשָׂר. כִּי לְעוֹלָם חֲסִידָו. בְּטוּבוֹ הַגְּדוֹלָה תְּמִיד לֹא קָסַר לְנוּ וְאֶל יִחְסַר לְנוּ מִזְוֹן לְעוֹלָם וְעַד. בְּעַבוֹר שְׁמוֹ הַגְּדוֹלָה. כִּי הַזְו אֶל זֹן וּמִפְרְגָס לְכָל וּמִטִּיב לְכָל וּמִכְיָן מִזְוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. ברוך אתה יי'. הַזְו אֶת הַכֶּל:

בָּזָה לְקָה יי' אלָהִינוּ. עַל שְׁהַנְּחָלָת לְאֶבֶוֹתֵינוּ אֶרְץ חַמְדָה טוֹבָה וּרְחָבָה. וְעַל שְׁהַזְּאָתֵנוּ יי' אלָהִינוּ מִאֶרְץ מִצְרָיִם. וּפְדִיָּתֵנוּ מִבֵּית עֲבָדִים. וְעַל בְּרִיתֵת שְׁחָתָמָת בְּבָשְׁרֵינוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שְׁלֵמָדָתֵנוּ. וְעַל חַקִּיךְ שְׁהַזְּדַעַתֵּנוּ. וְעַל חַיִם חַו יְחִסָּד שְׁחֹזְנָתֵנוּ. וְעַל אֲכִילָת מִזְוֹן שְׁאָתָה זֹן וּמִפְרְגָס אֶתְנוּ תְּמִיד. בְּכָל יּוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל שָׁעה:

על הכל ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ אָנוּ מָזִדים לָה וּמִבְרָכִים אֲוֹתָה יְתִבְרָה שָׁמָה בַּפִּי כָּל חַי
תִּמְיֹד לְעוֹלָם וְעַד: פֶּתַחְתָּבוּ. וְאַכְלָתָ וְשְׁבָעָתָ וְגִבְרָכָתָ אֶת ייְהוָה אֱלֹהֵיךְ עַל הָאָרֶץ
הַטְּבָה אֲשֶׁר גַּתָּה לָהּ: בְּרוּ אֹתָה ייְהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּזְוֹן:

רָחֵם ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּה. וְעַל יְרוּשָׁלָם עִירָה. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁפָּכוֹ כְּבֻדָּה.
וְעַל מִלְכֹות בֵּית דָוד מִשְׁיחָה. וְעַל הַבֵּית הַגָּדוֹל וּמִקְדּוֹשׁ שְׁפִיקָה שֶׁמֶר עַלְיוֹן:
אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ. רַעֲנָנוּ זָגַנוּ פָּרָגַנוּ וְכָלְכָלָנוּ וּמְרוּחָנוּ. וּמְרוּחָה לָנוּ ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מְהֻרָה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אֶל מָצְרִיכֵנוּ ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מִתְנָת בָּשָׂר וְדָם
וְלֹא לִידֵי פְּלוּאָתֵם. כִּי אִם לִידֵי פְּטָלוֹה. פְּתָוֹתָה. פְּקָדוֹשָׁה וּפְרָמָבָה. שְׁלָא
גִּבּוֹשׁ וְלֹא גִּפְלָם לְעוֹלָם וְעַד:

Di Sabbath si aggiunge:

רָצָה וּמְתַלֵּצָנוּ ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצּוֹתִיךְ וּבְמִצּוֹת יוֹם הַשְׁבִּיעִי הַשְׁבָּת הַגָּדוֹל
וּמִקְדּוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זה גָּדוֹל וּמִקְדּוֹשׁ הוּא לִפְנֵיכְ לְשִׁבּוֹת בָּו וְלִנְוֹם בָּו בְּאַחֲרָה
כְּמִצּוֹת רְצֹונָךְ וּבְרְצֹונָךְ חַנִּיכְ לָנוּ ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׁלָא תָּהִי צָרָה וְיָגֹעַ וְאַנְחָה בַּיּוֹם
מְנוּחָתֵנוּ וּמְרָאנוּ ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּנִיחָמָת צִיּוֹן עִירָה וּבְבָנֵינוּ יְרוּשָׁלָם עִיר קָדְשָׁה כִּי
אֹתָהּ הוּא בָּעֵל הַיּוֹשָׁעָת וּבָעֵל הַנִּחְמָות:

fin qui.

אֱלֹהֵינוּ ייְהוָה אָבֹתֵינוּ יָעַלה וּבָא וְיָגַע וְיָרָא וְיָרָצָה וְיָשַׁמַּע וְיִפְקַד וְיִזְכַּר
זָכָרָנוּ וּפְקָדָגָנוּ זָכָרָנוּ אָבֹתֵינוּ זָכָרָנוּ מְשִׁים בָּו דָוד עַבְדָךְ זָכָרָנוּ יְרוּשָׁלָם
עִיר קָדְשָׁךְ זָכָרָנוּ כָּל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיכְ לְפָלִיטָה לְטוֹבָה לָחֵן וּלְחֶסֶד
וּלְרָחְםִים לְמַיִם (טֹבִים) וְלְשָׁלוֹם בַּיּוֹם חֶג הַמִּצּוֹת הַזֶּה: זָכְרָנוּ ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּו
לְטוֹבָה וּפְקָדָנוּ בָּו לְבָרָכה וְהַזְּשִׁיעָנוּ בָּו לְמַיִם טֹבִים. וּבְדָבָר יְשֻׁעָה וּרְחָמִים
חוֹס וְחָגָנוּ וּרְחָם עָלֵינוּ וְהַזְּשִׁיעָנוּ כִּי אֶלְיאָה עִינָנוּ כִּי אֶל מֶלֶךְ פָּנוּ וּרְחָם
אֹתָהּ:

וּבְגַהּ יְרוּשָׁלָם עִיר פְּקָדָשׁ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּא אֹתָה ייְהוָה
יְרוּשָׁלָם. אָמָן:

בְּרוּא אֹתָה ייְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל. אָבִינוּ. מֶלֶכֶנוּ. אֲדִירָנוּ. בָּזָרָנוּ
גּוֹאָלָנוּ. יוֹצְרָנוּ. קְדוּשָׁנוּ קְדוּשָׁ יְעַקָּב. רֹעָנוּ רֹועָה יִשְׂרָאֵל. פְּמָלָה הַטּוֹב
וּמִטּוֹב לְכָל. שְׁבָכָל יוֹם וְיּוֹם הַטּוֹב הַא מִטּוֹב הַא יְטִיב לָנוּ. הַא גִּמְלָנוּ
הַא גּוֹמְלָנוּ הַא יְגּוֹמְלָנוּ לְעֵד לָחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרָחְמִים וּלְרוּחָה. הַאֲלָה וּמְצָלָה.
בְּרָכָה וְיְשֻׁעָה. נְחָמָה. פְּרָגָה וְכָלָפָלה. וּרְחָמִים וּמַיִם וְשָׁלוֹם וְכָל טֹב.
וּמְכָל טֹב לְעוֹלָם אֶל יְמָסְרָנוּ:

הַרְחָמָן הוא יְמִלָּה עֶלְינוּ לְעוֹלָם וְעַד: הַרְחָמָן הוּא יְתִבְרָה בְּשָׁמִים וּבָאָרֶץ:
הַרְחָמָן הוּא יְשַׁתְּבֵחַ לְדוֹר דָּוֹרִים. וַיְתִפְאַר בָּנוּ לְעַד וְלִגְנַצֵּחַ נָצְחִים. וַיְתַהֲדֵר
בָּנוּ לְעַד וְלִעְולָמִי עַזְלָמִים: הַרְחָמָן הוּא יְפִרְנַסְנוּ בְּכָבוֹד: הַרְחָמָן הוּא יְשַׁבַּר
עַלְנוּ וּוּהָוּ יְלִיכָנוּ קְומָמִית לְאַרְצָנוּ: הַרְחָמָן הוּא יְשַׁלֵּחַ לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה
בְּבֵית הָזֶה וְעַל שְׁלֹתוֹ זֶה שְׁאָכְלָנוּ עַלְיוֹ: הַרְחָמָן הוּא יְשַׁלֵּחַ לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ
הַבְּבִיאָה זָכוֹר לְטוֹב וִיבָּשֵׂר לָנוּ בְּשׂוֹרֹת טֹבוֹת יְשׂוּעָת וְגַנְחָמוֹת:

הַרְחָמָן הוּא יְבָרֵה אֶת מִדְינַת יִשְׂרָאֵל רְאֵשִׁית צְמִיחַת גָּאוֹלָתֵנוּ: הַרְחָמָן הוּא
יְבָרֵה חִילִי צְבָא פְּהַגְנָה לְיִשְׂרָאֵל הַעֲוֹמָדִים עַל מִישָׁמֶר גְּבוֹל אֶרְצָנוּ: הַרְחָמָן
הָאֵלָה יְבָרֵה אֶת (אָבִי מָרוּי) בַּעַל הַבֵּית הָזֶה וְאֶת (אָמִי מָרוּתִי) בַּעַלְתִּת הַבֵּית
הָזֶה. אָמַתָּם וְאֶת בִּתָּם וְאֶת זָרָעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְאֶת כָּל הַמְּסִבְיוֹן פָּאוֹן,
אָמַתָּנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שְׁבַתְּמַבְּרָכָו אָבֹתֵינוּ אָבָרָהָם וְצִקְּרָבָן וְעַקְּבָבָן, בְּכָל
מְכָל. כָּל. כִּי יְבָרֵה אָמַתָּנוּ כָּלָנוּ יְמִיד בְּבָרָכָה שְׁלָמָה. וְנִאמֵּר אָמָן:

בְּפִרְאָם וְלִמְדֹד עַלְיָהָם וְעַלְנוּ זְכָות שְׁתָהָא לְמִשְׁמָרָת שְׁלוֹם. וְגַשְׁא בָּרָכָה
מַאת זֶה וְצִדְקָה מְאַלְהָי וְשָׁעַנוּ. וּגְמַצָּא חָנוּ וְשָׁכֵל טֹוב בְּעִיגִי אֱלֹהִים וְאָדָם:

Di Sabbath si aggiunge:

הַרְחָמָן הוּא יְנַחֵילָנוּ יוֹם שְׁכָלָו שְׁבָת וְמִנוֹתָה לְחֵי הַעַזְלָמִים:

fin qui.

הַרְחָמָן הוּא יְנַחֵילָנוּ יוֹם שְׁכָלָו טֹוב. הַרְחָמָן הוּא יְזַכֵּנוּ לִימּוֹת הַמְשִׁיחָה וְלִמְיָה
הַעוֹלָם הַבָּא: מַגְדָּל וְיְשׂוּעָת מֶלֶכְךָ וְעַשָּׂה חָסֵד לְמִשְׁיחָה לְדִין וְלִזְרָעָו עַד
עוֹלָם: עַשָּׂה שְׁלָום בְּמָרוּקִי הָאֵלָה יְעַשֵּׂה שְׁלָום עַלְנוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמָרוּ
אָמָן:

וְרָאוּ אֶת זֶה קְדוּשָׁיו כִּי אֵין מִחְסָור לִירָאָיו: כְּפִירִים רְשָׁוֹ וּרְעָבָו וְדָוְרָשָׁיו זֶה לֹא
יְחִסְרָוּ כָל טֹוב: הַזָּדוֹ לְזָהּ כִּי טֹוב כִּי לְעוֹלָם חָסֵד: פֹּוֹתַח אֶת זֶה וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חֵי רְצָוֹן: בְּרוֹא הַגָּבָר אֲשֶׁר יְבַטֵּח בָּיו וְקִיהָ זֶה מְבַטְּחוֹ: נִעַר קִיְּתִי גַּם
זְקָנָתִי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נִעְזֵב וְזָרָעָו מְבַקֵּשׁ לְחַם: זֶה עַז לְעַמּוֹ וְתַנְזֶה יְבָרֵה אֶת
עַמּוֹ בְּשָׁלָום:

Si alza il bicchiere del vino e si dice:

בְּרוּךְ אַתָּה זֶה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם בָּזְרָא פָּרִי הַגֶּפֶן:

Si beve il terzo bicchiere di vino.

Izkor**זכור**

In questa notte di veglia, eleviamo il nostro pensiero, con timore e commozione, ai 6 milioni dei nostri fratelli che si trovavano in esilio in Europa e perirono per mano di un oppressore tiranno che fu funesto al nostro popolo sette volte più del faraone.

Queste erano le istruzioni del malvagio a coloro che esegivano i suoi ordini: "Andate e distruggiamoli, sì che essi non possano più essere una nazione ed il nome di Israele non abbia più ad essere ricordato". E quelli, con gas velenosi e con abbruciamenti nei forni, sterminarono gli innocenti ed i puri, uomini, donne e bambini, ma noi qui non vogliamo dilungarci a narrare la crudeltà delle loro azioni per non rischiare di mancare di rispetto all'immagine dell'Eterno secondo la quale fu creato l'uomo.

Furono i superstiti del nostro popolo, nei ghetti e nei campi di annientamento, che si immolarono per la santità del nome. Molti di essi si trasformarono in eroi e contrastarono i malvagi cercando di vender cara la pelle. Fu nella prima sera di Pesach che i coraggiosi del ghetto di Varsavia, guidati da Mordechaj Anielewicz, si levarono e combatterono, puri contro gli impuri, come Giuda Maccabeo fece ai suoi tempi.

Coloro che si erano amati ed avevano trascorso insieme la vita non vollero dividersi nell'ora della morte e, pur non salvando se stessi, salvarono l'onore di Israele.

In ricordo dei martiri, è consuetudine commemorare il sacrificio dei nostri fratelli con un inno e cantare:

Ani maamin**אני מאמין**

beemunà shelemà

בְּאמוֹנָה שְׁלֵמָה

beviat aMashiach

בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ

veaf al pi sheitmamea

וְאֶל עַל פִּי שִׂטְמָמָה

im col zé achakè lo

עַם כָּל זֶה אֲחָקָה לוֹ

bechol yom sheiiavò

בְּכָל יֹם שְׁיבָזָא

[Io credo con fede incrollabile nella venuta del Messia ed anche se dovesse tardare io continuerò ad aspettarlo ogni giorno a venire]

Hallel**הַלְל**

Si riempie il quarto bicchiere di vino, si apre la porta e si recitano i seguenti versetti:

שָׁפֵךְ חִמְתָּה אֶל הָגּוֹים אֲשֶׁר לֹא יְדַעַּו וְעַל מַמְלָכּוֹת אֲשֶׁר בְּשָׁמָה לֹא קָרָא:
כִּי אָכַל אֶת יְעָקֹב וְאֶת נָוִהוּ הַשָּׁמָה:

לֹא כָּנוּ יְהִי לָנוּ. כִּי לְשָׁמָה תָּנוּ כְּבֻוד. עַל מְסֻדָּה עַל אַמְתָּה: לְפָה יֹאמְרוּ
הָגּוֹים. אֵיה נָא אֱלֹהִים: יְאֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמִים. כָּל אֲשֶׁר חִפְזָע עָשָׂה: עַצְבָּיוּם
כְּסָף וְזָקָב. מַעֲשָׂה יְהִי אָדָם: פָּה לָהּם וְלֹא יַדְבְּרוּ. עִינָּיוּם לָהּם וְלֹא יַרְאָוּ
אֶזְנָיוּם לָהּם וְלֹא יַשְׁמַעוּ. אָרֶף לָהּם וְלֹא יַרְחִיחּוּ. יְדֵיָם וְלֹא יַמְישּׁוּ. רְגָלֵיָם וְלֹא
יַהְלִיכּוּ. לֹא יַהְגּוּ בְּגָרוֹנָם: כִּמְוֹהָם יְהִי עֲשֵׂיָם. כָּל אֲשֶׁר בְּטַח בָּהָם: יֹשְׁרָאֵל
בְּטַח בֵּין עָזָרָם וּמְגַנָּם הוּא: בֵּית אַפְרָן בְּטַח בֵּין עָזָרָם וּמְגַנָּם הוּא: יְרָאֵי
בְּטַח בֵּין עָזָרָם וּמְגַנָּם הוּא:

יְהִי זְכָרָנוּ יְבָרָה. יְבָרָה אֶת בֵּית יְשָׁרָאֵל. יְבָרָה אֶת בֵּית אַפְרָן: יְבָרָה יְרָאֵי
הַקְּטָבִים עִם הַגְּדָלִים: יְסָף יְהִי עַלְיכֶם. עַלְיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לֵיכֶם
עֲשֵׂה שְׁמָיִם וְאָרֶץ: הַשְּׁמָיִם שְׁמָיִם לֵיכֶם. וְהָאָרֶץ בְּנָתוּ לְבָנֵי אָדָם: לֹא הַמְתִים
יַהְלִלוּ יְהָה. וְלֹא כָּל יוֹרְדִי דּוֹמָה: וְאַגְּחָנוּ נְבָרָה יְהָה. מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הַלְלִיעָה:
אַמְבָּתִי כִּי וְשָׁמָעַ יְהִי אֶת קְוָלֵי טְפָנָנוֹן: כִּי הַטָּה אֶזְנוּ לֵינוּ. וּבִימֵי אַקְרָא: אֶפְפּוּנִי
חַבְלִי מִנּוֹת. וּמְצָרִי שָׁאָל מִצְאָנוּ. צָרָה וְיִגְּזָן אֶמְצָא: וּבִשְׁמָם יְהִי אַקְרָא. אֲבָהָי
מַלְטָה נְפָשִׁי: חָנוּ יְהִי אֶצְדִּיק. יְאֱלֹהֵינוּ מְרַחְםָם: שְׁמָר פְּתָאִים יְהִי דְּלֹתָי וְלִי
וְהַזְּשִׁיעָ: שׂוֹבֵי נְפָשִׁי לְמִנוֹחִיכִי. כִּי יְהִי גָּמֵל עַלְיכִי: כִּי חַלְצָת נְפָשִׁי מִמְּנֹת. אֶת
עִינִי מִן דָּמָעה. אֶת רְגָלִי מִדְחִי: אֶתְמָלֵךְ לְפָנֵינוּ יְהִי. בְּאֶרְצֹת הַמִּינִים: הַאֲמָנָתִי כִּי
אַדְבָּר. אֲנִי עֲגִינִיתִי מִאָד: אֲנִי אַמְרָתִי בְּחִפְזִי. כָּל הָאָדָם פִּזְבָּ:

מַה אֲשִׁיב לֵיכֶם. כָּל תְּגִמּוֹלָה יְעַלֵּיכֶם: כּוֹס יְשֻׁועָת אֲשֶׁר. וּבִשְׁמָם יְהִי אַקְרָא: גְּדָרִי
לֵיכֶם אֲשֶׁלֶם. נְגַדָּה בָּא לְכָל עַמּוֹ: יְקַר בְּעַנִּי יְהִי. הַפְּנִימָה לְחַסִּידָיו: אֲבָהָי יְהִי כִּי אֲנִי
עֲבָדָה. אֲנִי עֲבָדָה בָּו אַמְתָּה פְּתַחְתָּ לְמוֹסְרִי: לְה אֲזַבֵּחַ זְבַח תֹּזְדָה. וּבִשְׁמָם
אַקְרָא: גְּדָרִי לֵיכֶם אֲשֶׁלֶם. נְגַדָּה בָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהִי. בְּתוֹכָכִי
וּרְוֹשְׁלָיִם. הַלְלִיעָה:

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָל־גּוֹים. שְׁבַחוּהוּ כָל הָאָמִים: כִּי גָּבָר עַלְיָנוּ מִסְדָּוֹן. וְאֵם תְּהִלָּתְךָ לְעוֹלָם.

הַזָּדוֹ לְבִנְךָ כִּי טֹב.

וְאָמַרְתָּ נָא וּשְׁرָאֵל.

וְאָמַרְתָּ נָא בֵּית אַבְרָהָם.

וְאָמַרְתָּ נָא וַיַּרְאֵי יְהוָה.

מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה. עֲבָדִי בְּמִרְכָּב יְהוָה: יְהוָה לֹא אִירָא. מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם:
יְהוָה בְּעֹזֶרֶת. וְאַנְיִ אֶרְאָה בְּשָׁנָאִי: טֹב לְחַסּוֹת בֵּין מִבְטָח בְּאָדָם: טֹב לְחַסּוֹת
בֵּין מִבְטָח בְּגַדְיבִּים: כָּל־גּוֹים סְבֻבוֹנִי. בְּשָׁם יְהוָה כִּי אָמִילָם: סְבֻבוֹנִי גַּם סְבֻבוֹנִי.
בְּשָׁם יְהוָה כִּי אָמִילָם: סְבֻבוֹנִי כְּדָבָרִים. דָּעַכְנוּ כְּאֶשׁ קֹצִים. בְּשָׁם יְהוָה כִּי אָמִילָם:
דְּחַחָה דְּחַיְתָנוּ לְגַפֵּל. וְיְהוָה עֲזָרָנוּ: עָזִי וְזָמְרָתִי. וַיְהִי לֹא לִישְׁוֹעָה: קֹול רְבָה
וְלִישְׁוֹעָה בְּאַחֲלִי צְדִיקִים. יְמִינֵינוּ עֲשָׂה חִילָל: יְמִינֵינוּ רְזָמָמָה. יְמִינֵינוּ עֲשָׂה חִילָל:
לֹא אָמֹות כִּי אָחִיה. וְאַסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יְסֹור וְסַרְבֵּי יְהוָה. וְלִפְנֵות לֹא נִתְגַּנְנִי: פָּתָחוּ
לִי שָׁעַרְתִּי צְדִקָּה. אָבָא בָּם אָזְדָה יְהוָה: זֶה הַשְׁעָר לְיַיִן צְדִיקִים יָבָאוּ בָּזֶה:

אָזְדָב כִּי עֲנִיטָנִי. וְתָהִי לֹא לִישְׁוֹעָה אָזְדָב: אָבָנו מְאֹסָו הַבּוֹנִים. הִקְתָּה לְרָאשׁ
פָּנָה אָבָבָה: מִאֵת יְהוָה הִקְתָּה זוֹת. הִיא נִפְלָאת בְּעִינֵינוּ מִאֵת: זֶה פִּיּוֹם עֲשָׂה יְהוָה בְּגִילָה
וְגִשְׁמָמָה בְּזֶה:

אָבָא יְהוָה שִׁיעָה נָא:

אָבָא יְהוָה הַצְלִיכָה נָא:

בְּרוֹךְ הַבָּא בְּשָׁם יְהוָה בְּרַכְנוּכָם מִבֵּית יְהוָה: אֵל יְהוָה וְנָא רְלָאָר לְנוּ. אָסְרוּ מִגְּ
עַבְבּוֹתִים. עד קְרָנוֹת פְּפִזְבָּח אֵלֵי אַתָּה וְאָזְדָב. אַלְפִי אַרְומָמָה אֵלֵי: הַזָּדוֹ
לְיַיִן כִּי טֹב. כִּי לְעוֹלָם מִסְדָּוֹן חֲזָה:

הַזָּדוֹ לְיַיִן כִּי טֹב

הַזָּדוֹ לְאַלְפִי הַאֲלָהִים

הַזָּדוֹ לְאַדְנִי הַאַדְנִים

לְעֲשָׂה נִפְלָאות גְּדֹלוֹת לְבָדָן

לְעֲשָׂה פְּשָׁמִים בְּתַבּוֹנָה

כִּי לְעוֹלָם מִסְדָּוֹן

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

לְרוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַפְּנִים
לְעִשָּׂה אֲוֹרִים גָּדְלִים
אֶת הַשְׁמָשׁ לִמְמָשָׁלָת בַּיּוֹם
אֶת הַיְּרָם וְכֹכְבִּים לִמְמָשָׁלָת בְּלִילָה
לִמְפֵה מִצְרָיִם בְּבָכֹורֵיהם

si cambia tono

כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:

וַיַּאֲצַר יִשְׂרָאֵל מִתּוֹךְם
בְּיַד חִזְקָה וּבְזָרּוּעַ נִטְעָה
לְגַזֵּר יָם סִינַי לְגַזְרִים
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
וּגְנֻעָר פְּרָעָה וְחִילֹּוּ בֵּין סָרִים
לִמְזָלִים עַמּוֹ בְּמִזְבֵּחַ
לִמְפֵה מֶלֶכִים גָּדְלִים
עַנְהָרֶג מֶלֶכִים אֲדִירִים
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאָמֵרִי
וְלַעֲזָג מֶלֶה הַבְּשָׁנָן
וְנַתָּנוּ אֶרְצָם לְנַחְלָה
נַחְלָה לִיְשָׂרָאֵל עָבֵדוּ
שֶׁבְשִׁפְלָנוּ זִכְרֵנוּ
וַיִּפְרַקְנוּ מִצְרִינוּ
נוֹתָנוּ לְחִם לְכָל בָּשָׂר
הַזָּדָה לְאֵל הַשְׁמִים

*Si chiude la porta e si beve il quarto bicchiere di vino dopo aver recitato la benedizione:***ברוך אתה ייְהוָה מֶלֶךְ הָעוֹלָם בָּרוּךְ פָּרִי פָּגָפָן:**

Nirzah - Inni che si cantano dopo l'haggadah נירצָה

Ki lo naè, ki lo iaè כי לו נאָה כי לו יאָה

אָדִיר בְּמַלְוָכָה בְּחוֹר בְּהַלְכָה גְּדוּלָה יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 זָגֹל בְּמַלְוָכָה הָדוֹר פְּהַלְכָה צְתִיקָה יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 יְפָאֵי בְּמַלְוָכָה חָסִין פְּהַלְכָה טְפָסָרִי יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 יְחִיד בְּמַלְוָכָה כְּבִיר פְּהַלְכָה לְמוֹזִיאוּ יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 מְרוֹם בְּמַלְוָכָה נֹרָא פְּהַלְכָה סְבִיבָיו יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 עֲבָיו בְּמַלְוָכָה פּוֹדָה פְּהַלְכָה צְדִיקָה יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 קְדוֹש בְּמַלְוָכָה רְחוּם פְּהַלְכָה שְׁנָאָבוּ יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה
 תְּקִיף בְּמַלְוָכָה תְּוִמָּה פְּהַלְכָה תְּמִימָה יֹאמְרוּ לוּ - לְה וְלָה, לְה כִּי לְה, לְה אָרֶךְ, לְה כִּי בְּמַלְוָכָה כִּי לוּ נָאָה כִּי לוּ יָאָה

Uno chissà?

Uno chi sa? E Uno che io lo so. Uno è Dio che in cielo è.

Uno fu ed uno è.

Due chi sa? E Due che io lo so. Due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. *Uno fu ed uno è.*

Tre chi sa? E Tre che io lo so. Tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. Uno fu...

Quattro chi sa? E Quattro che io lo so. Quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov...

Cinque chi sa? E Cinque che io lo so. Cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son...

Sei chi sa? E Sei che io lo so. Sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri...

Sette chi sa? E Sette che io lo so. Sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel...

Otto chi sa? E Otto che io lo so. Otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah...

Nove chi sa? E Nove che io lo so. Nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà...

Dieci chi sa? E Dieci che io lo so. Dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni...

Undici chi sa? E Undici che io lo so. Undici sono i cochavim (le stelle di Giuseppe), dieci sono i comandamenti, nove i mesi...

Dodici chi sa? E Dodici che io lo so. Dodici sono le tribù, undici sono i cochavim, dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente...

Tredici chi sa? E Tredici che io lo so. Tredici sono le middot (gli attributi di Dio), dodici sono le tribù, undici sono i cochavim, dieci sono i comandamenti, nove i mesi della partoriente, otto giorni per la milà, sette giorni con lo shabbat, sei libri della Mishnà, cinque libri della Torah, quattro madri di Israel, Sarà, Rivkà, Rachel e Leà, tre padri nostri son, Avram, Itzchak e Iahakov, due le tavole della Legge, uno è Dio che in cielo è. *Uno fu ed uno è.*

Un capretto

1. Un capretto, un capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
2. E venne il gatto che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
3. E venne il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
4. E venne il bastone che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
5. E venne il fuoco che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
6. E venne l'acqua che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
7. E venne il bove che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
8. E venne lo shochet (il macellaio) che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
9. E venne il malach ahmavet (l'angelo della morte) che shachtò lo shochet, che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.
10. E venne Kadosh baruch U (il Santo benedetto Egli sia) che shachtò il malach ahmavet, che shachtò lo shochet, che shachtò il bove, che si bevve l'acqua, che smorzò il fuoco, che abbruciò il bastone, che bastonò il cane, che mozzicò la gatta, che si mangiò il capretto che comprò mio padre per due scudé. Alu capré, alu capré.

Hatikvà**התקווה**

Kol od balevav penimah
 nefesh iehudi homiya
 ulfate mizrach kadimah
 ain leZion tzofiah.
 Od lo avda tikvatenu
 hatikvà bat shnot alpaim
 liiot am chofshi beartzenu
 eretz Zion vYrushalaim!

כל עוד בלבב פנימה
 נפש יהודי הומיה
 ולבתי מזרח קדימה
 עין לציון צופיה
 עוד לא אבדה התקווה
 התקווה בת שנות אלפיים
 להיות עם פָּשִׁי בַּאֲרָצָנוּ
 ארץ ציון וירושלים

[Fintanto che nell'intimo del cuore freme l'anima dell'Ebreo e l'occhio guarda a Sion, là nell'oriente lontano, non è ancora perduta la nostra speranza due volte millenaria di essere un popolo libero nella nostra terra, la terra di Sion e Gerusalemme]

Bashanà Abaà Birushalaim בְּשִׁנָּה הָבָא בֵּירוֹשָׁלָם

[L'anno prossimo a Gerusalemme]

